

VAALAN KUNNAN KOULUKULJETUSOPAS

Koulukuljetusten järjestämistä koskevat periaatteet

Johdanto	3
YLEISET KULJETUSPERIAATTEET	4
A. Koulukuljetukset	4
1. Koulukuljetusten järjestäminen	4
1.1. Esiopetus	4
1.2. Perusopetus	4
1.3. Lukio	4
2. Harkinnanvarainen koulukuljetus	5
2.1. Terveydelliset syyt	5
2.2. Liikenteen vaarallisuus	5
3. Koulukuljetuksen järjestäminen ja yleiset periaatteet	5
3.1. Koulukuljetuksen järjestäminen kahteen eri osoitteeseen	6
3.2. Oppilaan taksikuljetus	6
3.3. Koulunkäyntipaikan vaihtaminen	6
3.4. Huoltajalle maksettava korvaus	6
4. Kuljetukset ja valvonta	6
4.1. Aikataulut	6
4.2. Peruutukset	6
4.3. Turvallisuus koulumatkoilla	7
4.4. Vahingonteot	7
5. Yleistä kuljetuksista	7
5.1. Turvavyö	7
5.2. Kuormitus	8
5.3. Oppilasluettelo ja auton merkitseminen	8
5.4. Reitit ja pysäkit	8
5.5. Nopeusrajoitus	8
5.6. Alkolukko	8
5.7. Ovien lukitus	8
6. Vastuun jakautuminen	8
6.1. Vanhemmat/huoltajat	9
6.2. Koululaiskuljetuksia hoitavat yritykset	9
6.3. Koulut	9
6.4. Oppilas	9
7. Vakuutukset	10
B. Tiedottaminen	10

JOHDANTO

Perusopetuslaki 32 § Koulumatkat

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitetusta varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (13.7.2018/542)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642)

Vaalan kunnan käytäntö

Kunnan velvollisuutena on järjestää perusopetuslain mukaan esiopetuksen, perusopetuksen tai lisäopetuksen oppilaalle maksuton koulukuljetus, jos oppilaan koulumatka on pitempi kuin 5 km. Lakisääteisten kuljetusten lisäksi oppilaalle järjestetään koulukuljetus Vaalan kunnanvaltuuston päätöksen (24.10.1995, 43 §) mukaan, jos koulumatka on vähintään 3,1 km.

Vaalan kunnanvaltuuston päätöksen (6.4.2006, 17 §) mukaan kunta maksaa lukion opiskelijoille Kelan myöntämän koulumatkatuen omavastuusuudet. Kunnan tuki koskee myös Vaalan lukion opiskelijoiden 3,1 - 10 km:n pituisia koulumatkoja.

Vaalan kunnan tekemä päätös järjestää koulukuljetus, jos koulumatka on vähintään 3,1 km, koskee kaikkia oppilaita esiopetuksesta lukiolaisiin saakka.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvalla lapsella, jolla on 32 §:n mukainen oikeus koulumatkaetuun, on mahdollisuus käyttää tätä etuutta. Oppilaat, joille tarjotaan iltapäivätoimintaa kuntouttavana päivähoitona vammaispalvelulain perusteella tai muulla erityisperusteella, ovat oikeutettuja maksuttomaan kuljetukseen.

Oppilas on oikeutettu maksuttomaan koulukuljetukseen myös, jos matka on oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen oppilaalle liian vaikea, rasittava tai vaarallinen. Tällöin anomus koulukuljetuksen järjestämisestä on tehtävä sivistysjohtajalle.

Oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään 2,5 h. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, koulumatka saa odotuksineen kestää enintään 3 h.

Jos oppilas hakeutuu muuhun kuin lähikouluunsa tai kunnan hänelle osoittamaan kouluun, oppilaaksi ottamisen edellytyksenä on, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Oppilaan koulupäivä alkaa koulun työjärjestyksen mukaisen ensimmäisen tunnin alkaessa. Koulupäivä ei ala välitunnilla. Koulutuksen järjestäjällä ei ole velvollisuutta järjestää valvontaa ennen ensimmäisen oppitunnin alkua. Perusopetuslain 32 §:n mukaan kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus osallistua ohjattuun toimintaan.

YLEISET KULJETUSPERIAATTEET

Vaalan kunnassa koulukuljetukset järjestetään joukkoliikenteenä, joko linja-autolla tai taksilla. Koulukuljetuksissa voi kulkea myös muita asiakkaita, jos kuljetukseen sopii.

A. KOULUKULJETUKSET

Kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti oppilaalle järjestetään Vaalassa maksuton koulukuljetus, jos koulumatka on vähintään 3,1 km. Koulumatkan pituus tarkoittaa yhdensuuntaista koulumatkaa. Matkan pituus mitataan oppilaan kotiosoitteesta, kotitontin portilta koulutontin portille. Kiistanalaisissa tapauksissa matka määritellään lyhintä jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin. Koulu hyväksyy kuljetuslistat vuosittain lukuvuoden alussa.

1. Koulukuljetusten järjestäminen

1.1. Esiopetus

Esiopetuksessa olevalle oppilaalle järjestetään maksuton kuljetus, jos oppilaan koulumatkan pituus on vähintään 3,1 km.

Esiopetuksen oppilaat käyttävät voimassa olevia koulukuljetuslinjoja. Niille esiopetuksen oppilaille, jotka tulevat Vaalan koulukeskukseen sivukyliltä linja-autossa, päiväkotia järjestää vastaanottajan, joka tuo esiopetuksen oppilaat päiväkotiin. Takseilla tulevat esiopetuksen oppilaat viedään suoraan päiväkotiin. Jos lapsi tarvitsee esiopetuksen lisäksi päivähoitoa, huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta päivähoitoon.

1.2. Perusopetus

Koulukuljetuksen linja-autot ja taksit tuovat kuljetuksessa olevat oppilaat aamulla koulukeskukseen. Koulupäivän jälkeen oppilaille järjestetään aikaisempi (klo 12:50) ja myöhäisempi paluukuljetus (klo 15:05).

1.3. Lukio

Lukion opiskelijalla on mahdollisuus käyttää perusopetuksen koulukuljetuksia, jos hänen koulumatkansa yhteen suuntaan on vähintään 3,1 km. Muualta tuleville lukion oppilaille järjestetään tarvittaessa päivittäinen koulukuljetus Vaalaan ja takaisin.

Kela:n koulumatkatuki lukion opiskelijoille

Kelan koulumatkatuki korvaa päivittäisten koulumatkojen kustannuksia. Kela maksaa koulumatkatukea ammatillisessa oppilaitoksessa ja lukiossa opiskeleville, kun koulumatkan pituus on vähintään 10 kilometriä.

Vaalan kunnan tuki

Vaalan kunnanvaltuuston (6.4.2006, 17 §) tekemän päätöksen mukaan Vaalan kunta maksaa Vaalan lukion opiskelijoiden Kelan myöntämän koulumatkatuen omavastuuosuudet.

Kunnan tuki koskee myös Vaalan lukion opiskelijoitten 3,1 - 10 km:n pituisia koulumatkoja. Tällöin opiskelija saa koululta kuljetuskortin.

2. Harkinnanvarainen koulukuljetus

Jos oppilaalle, jonka koulumatka on alle 3,1 kilometriä, halutaan hakea harkinnanvaraista koulukuljetusta koulumatkan vaarallisuuden, vaikeuden tai rasittavuuden perusteella, huoltajan tulee tehdä koulukuljetushakemus sivistysjohtajalle. Hakemus tehdään kuljetustarpeen alkaessa tai oppilaan olosuhteiden muuttuessa. Hakemuksessa on oltava kuljetustarpeen perustelu ja tarvittavat liitteet.

2.1. Terveydelliset syyt

Jos hakemuksen perusteena ovat terveydelliset syyt, hakemukseen on liitettävä koululääkärin, psykologin tai muun asiantuntijan lausunto, jossa todetaan kuljetuksen välttämättömyys sekä kuljetusaika ja kulkuneuvo, jos se on muu kuin linja-auto. Jos koulukuljetukseen tarvitaan invataksia, lääkärintodistuksessa on oltava siitä maininta.

2.2. Liikenteen vaarallisuus

Sivistysjohtaja päättää kuljetuksen myöntämisestä myös, jos hakemuksen perusteena on matkan liikenteellinen vaarallisuus. Vaarallisuutta voidaan arvioida mm. hakijan toimittamilla selvityksillä.

3. Koulukuljetuksen järjestäminen ja yleiset periaatteet

Koulukuljetus voi olla maksuton kuljetus tai riittävä avustus kuljettamista tai saattamista varten. Muiden kuin kunnan koulukuljetukseen oikeutettujen oppilaiden huoltajat ovat velvollisia itse huolehtimaan lastensa koulumatkoista. Myös kuljetusoppilaiden huoltajat voivat omalla kustannuksellaan järjestää lastensa koulumatkat, jos he katsovat, että kunnan tarjoama koulukuljetuksen taso ei ole heille riittävä.

Kunta ei ole velvollinen järjestämään oppilaan koulukuljetusta koko koulumatkan pituudelta, vaan koulumatkaan voi sisältyä myös hänen itse kulkema matkanosa (alle 3,1 km) kuljetusreitillä pysäkillä ja sieltä kotiin. Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan useita eri kuljetusmuotoja ja odottamaan koulukuljetusta eri kuljetusmuotojen aikatauluista johtuen.

Vaalan kunnan sivistyslautakunta on päättänyt (17.5.2004, 38 §), että erillistä juontokuljetusta ei järjestetä, jos oppilaan matka kotoa linja-autolle on alle 3,1 km ja päivittäiseen koulumatkaan käytettävä aika ei kokonaisuudessaan ylitä lain säätämää aikaa: enintään 2,5 h/päivä tai 3 h/päivä, jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta. Kotoa linja-autolle käytettävän kävelymatkan ajan laskentaperusteena on 12 min/km.

Koulukuljetus- ja taksireittejä suunniteltaessa periaatteena on oppilaiden tasavertainen kohtelu: kaikille oppilaille järjestetään koulukuljetus samoilla periaatteilla ja oppilaita kohdellaan samalla tavoin mm. itse kulkeman matkan suhteen.

Jos kaikki koulukuljetuksessa olevat oppilaat eivät mahdu samaan koulukuljetuksen autoon (esim. taksiin), autoon otetaan ensijaisesti esikoulun ja alaluokkien oppilaat. Yläluokkien oppilaat ja lukiolaiset voivat joutua tällöin

kävelemään pitemmän matkan tai kulkemaan osan matkasta esimerkiksi linja-autolla.

Kuljetuksia järjestetään ovelta-ovelle -kuljetuksina vain erityisen painavista syistä. Koulukuljetuksen vaihtoehtona voi olla avustus, joka maksetaan oppilasta kuljettavalle tai saattavalle henkilölle.

Lain mukaan kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusta kouluun muusta kuin väestörekisteriin merkitystä vakituisesta asuinpaikasta. Lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain mukaan lapsen on katsottava asuvan jommankumman vanhempansa luona myös silloin, kun huolto on uskottu molemmille vanhemmille yhteisesti.

3.1. Koulukuljetuksen järjestäminen kahteen eri osoitteeseen

Yhteishuoltajuustapauksissa koulukuljetus on mahdollista järjestää kummankin huoltajan osoitteeseen sopimuksen mukaisesti kunnan järjestämänä normaalina koulukuljetuksena, mikäli se ei kohtuuttomasti lisää kunnan kustannuksia ja autoissa on tilaa. Sivistysjohtaja päättää hakemuksen perusteella jokaisen tällaisen tapauksen erikseen.

3.2. Oppilaan taksikuljetus

Sivistysjohtaja päättää yksittäisten oppilaiden taksikuljetukset hakemusten ja lääkärintodistusten perusteella tapauskohtaisesti, jos kuljetus tarvitaan yli 3 viikon jaksolle.

3.3. Koulunkäyntipaikan vaihtaminen

Jos oppilas hakeutuu muuhun kuin kunnan hänelle osoittamaan kouluun, hänen oppilaaksi ottamisensa edellytyksenä on, että huoltaja vastaa kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

3.4. Huoltajalle maksettava korvaus

Kunta voi maksaa oppilaan huoltajalle kuljetuskorvauksen, joka vastaa todellisia matkakustannuksia halvinta kuljetustapaa noudattaen. Edellytyksenä on, että oppilas on oikeutettu kuljetukseen ja kunta ei sitä ole järjestänyt. Korvauspäätös tehdään enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Huoltajan tulee anoa korvausta ennen kuljetuksen aloittamista.

4. Kuljetukset ja valvonta

Koulukuljetuksessa olevan oppilaan huoltajan on varauduttava siihen, että oppilas voi kuljetusjärjestelyistä johtuen joutua odottamaan aamulla koululla koulun alkamista ja/tai koulun päättymisen jälkeen koulukuljetusten lähtemistä. Tällöin huomioidaan perusopetuslain 32 §:n mukaisten koulumatkojen enimmäiskestoajat. Koululla kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

4.1. Aikataulut

Koulukuljetuksia järjestävien liikennesijöiden ja taksiyrittäjien on noudatettava aikatauluja. Kuljettaja ei ole velvollinen odottelemaan noutopaikalla myöhässä olevaa oppilasta, vaan auto jatkaa matkaansa sovittuun aikataulun mukaisesti. Taksi ei saa ohittaa noutopaikkaa ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki kuljetukseen tulevat oppilaat ole mukana.

4.2. Peruutukset

Oppilaan huoltajan tulee ilmoittaa kuljetuspäätöksen mukaiseen etuun vaikuttavista muutoksista (esim. asuinpaikan muuttumisesta) välittömästi koulukuljetuksista vastaavalle palvelusihteerille. Samoin ilmoitus taksiautoilijalle tulee tehdä esim. oppilaan sairastumisen tai muun poissaolon vuoksi mahdollisimman pian.

4.3. Turvallisuus koulumatkoilla

Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä. Koulukuljetuksissa on ehdottomasti käytettävä aina turvavyötä. Koulun järjestyssäännöt koskevat oppilaita myös koulukuljetuksen aikana. Linja-autoissa tai taksissa ei saa liikkua paikasta toiseen kuljetuksen aikana. Kuljetusmatkalla on noudatettava kuljettajan antamia ohjeita. Kuljettajalla on oikeus ja myös velvollisuus puuttua oppilaiden asiattomaan käytökseen, kielenkäyttöön ja kiusaamiseen.

Kuljettajalla on oikeus poistaa kuljetuksesta häiriötä aiheuttava matkustaja, joka kielloista huolimatta jatkaa häiriön aiheuttamista. Matkustajaa ei saa kuitenkaan poistaa, jos siitä aiheutuu varaa hänen terveydelleen. Siinä tapauksessa, että oppilas ei suostu käyttämään turvavyötä, hänet poistetaan yhden varoituksen jälkeen sivistysjohtajan päätöksellä määrääjäksi kuljetuksesta ja huoltajat järjestävät kuljetuksen.

Istuimia ei käytetä reppujen tms. säilytyspaikkana, vaan paikka on luovutettava sitä tarvitsevalle matkustajalle. Mikäli näin ei toimita, on kuljettajalla oikeus periä erillinen maksu reppula tms. varatusta paikasta.

4.4. Vahingonteot

Mikäli oppilas rikkoo tai muutoin tarvelee bussia/taksia ja sen kalustusta, on hän korvausvelvollinen. Liikennöitsijä ja oppilaan huoltajat sekä oppilas sopivat keskenään yhteistyössä koulun kanssa oppilaan autoille aiheuttamista vahingoista. Kunta ei ole korvausvelvollinen edellä mainituissa asiassa. Vahingonteon johdosta oppilaan koulukuljetusoikeus voidaan myös evätä määrääjäksi sivistysjohtajan päätöksellä, jolloin huoltajat ovat velvollisia järjestämään itse oppilaan koulukuljetuksen.

5. Yleistä kuljetuksista

Oppilaalle pyritään järjestämään kuljetus heti koulun loppumisen jälkeen joko linja-autossa tai taksissa. Jos oppilas on merkitty aikaisempaan kuljetukseen (klo 12.50), hänellä ei ole oikeutta mennä myöhäisempään kuljetukseen (klo 15.05), ellei siitä ole erikseen sovittu.

Liikennöitsijät saavat koulutoimistosta lukuvuoden alkaessa kyydityslistat, joihin on merkitty kyydityksessä olevat oppilaat.

Linja-autoissa kulkeville koulukuljetuksessa oleville oppilaille, on käytössä Matkahuollon matkakortit. Käytäntönä on, että koulu maksaa ensimmäisen Matkahuollon matkakortin oppilaalle. Mikäli kortti häviää tai rikkoon tuu, oppilas joutuu maksamaan itse uuden matkakortin.

5.1. Turvavyö

Oppilaita kuljettavan taksinkuljettajan on käytettävä turvavyötä. Taksinkuljettaja huolehtii siitä, että myös oppilaiden turvavyöt ovat kiinni (TIL 88 §).

Alle 135 cm pituisen lapsen on oltava sopivassa turvalaitteessa taksissa muualla kuin etuistuimella. Lasta ei saa kuljettaa selkä menosuuntaan turvaistuimessa etuturvavyönnä suojatulla istuinpaikalla ellei turvavyönnä ole tehty toimintakyvyttömäksi TIL 94§).

Linja-auton kuljettajan on käytettävä turvavyötä sekä koulukuljetuksissa että tavallisessa linjaliikenteessä ja linja-auton matkustajan on käytettävä turvavyötä (TIL 90 §).

5.2. Kuormitus

Koulutakseissa takimmaisen istuinrivin käyttö koulu- ja päivähoitokuljetuksissa on kielletty, jos istuimet on asennettu selkä menosuuntaan (Koulukuljetusasetus 2 §). Selkä menosuuntaan olevan takimmaisen istuinrivin käyttökielto koskee 28.2.2007 jälkeen käyttöönotettuja henkilöautoja koulukuljetuksissa.

Jokaisella oppilaalla on oltava taksissa turvavyöllinen istumapaikka. Siten 1+8 autoissa saa kuljettaa 13 oppilasta sillä edellytyksellä, että kaikki oppilaat ovat lukuvuoden alkaessa alle 13-vuotiaita, muutoin saa kuljettaa 12 oppilasta (Koulukuljetusasetus 2 §).

Linja-autossa ei saa olla lainkaan ylikuormaa silloin, kun se on koulukuljetuksessa (Koulukuljetusasetus 3 §). Rekisteriin merkitty matkustajamäärä saadaan linjaliikenteessä tilapäisesti ylittää 30 prosentilla (Asetus ajoneuvojen käytöstä tiellä 38 §).

Koululiikuntaa varten saa autossa kuljettaa urheiluvälineitä.

5.3. Oppilasluettelo ja auton merkitseminen

Koulukuljetusautossa on oltava oppilasluettelo ja auto on merkittävä näkyvästi koulukuljetuskilvellä tai -kuvulla (auton edessä ja takana omalla kilvellä, jonka voi korvata henkilöautoissa valaistulla koulukyytiä osoittavalla kuvulla). Auto merkitään kuljetuksen alkaessa ja kupu tai kilvet on poistettava välittömästi kuljetuksen päätyttyä.

Muiden kuin kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden kuljettaminen koulukuljetuksessa on kielletty, ellei sitä tilaajan kanssa ole erikseen sovittu.

5.4. Reitit ja pysäkit

Koulukuljetusreitti on valittava siten, että matkustajat eivät autoon noustessaan tai siitä poistuessaan tarpeettomasti joudu ylittämään ajorataa (Koulukuljetusasetus 6 §). Koulujen luota autoihin on noustava ja niistä poistuttava siihen varatulla ja erikseen merkityllä paikalla koulun alueella tai sen välittömässä läheisyydessä. Paikan valinnassa on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei ajoneuvoliikenne vaaranna kuljetettavien tai muiden alueella liikkuvien turvallisuutta.

5.5. Nopeusrajoitus

Koululaiskuljetusauton nopeusrajoitus on 80 km/h (Koulukuljetusasetus 8 §).

5.6. Alkolukko

Alkolukko on ollut pakollinen tilausajoina ajettavissa päivähoito- ja koulukuljetuksissa 1.8.2011 lähtien. Kuljetuksesta vastaava liikenteenharjoittaja voi tilapäisesti enintään viiden arkipäivän ajan käyttää muuta kuin alkolukolla varustettua ajoneuvoa, jos koulukuljetuksessa normaalisti käytettävä ajoneuvo on rikkoontunut tai pois käytöstä muusta vastaavasta syystä.

Muun kuin alkolukolla varustetun ajoneuvon käytöstä on liikenteenharjoittajan viipymättä ilmoitettava kuljetuksen tilaajalle.

5.7. Ovien lukitus

Koulukuljetustaksin oven sisäpuolisen kahvan on oltava rakenteeltaan ja sijoitukseltaan sellainen, ettei sitä voi vahingossa avata (Koulukuljetusasetus 7 §).

6. Vastuun jakautuminen

Koulukuljetuksen vastuut jakautuvat seuraavasti:

6.1. Vanhemmat/huoltajat

- Vanhemmat/huoltajat ovat velvollisia ensisijaisesti opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä.
- Vanhemmat/huoltajat vastaavat siitä, että koulukuljetuksessa mukana olevat lapset pääsevät turvallisesti kotoa kouluautoon ja kouluautosta kotiin (eli kotoa kotipysäkille ja takaisin).
- Huoltajat huolehtivat siitä, että esikoulunsa ja koulunsa aloittaville sekä vanhemmillekin oppilaille opetetaan hyvin koulumatkareitti, aikataulujen käyttö ja liikenteessä liikkuminen. Nämä asiat tulee kerrata vuosittain.
- Heijastimen käyttö on ehdottoman tärkeää pimeään vuodenaikaan.
- Jos taksikuljetuksessa oleva oppilas ei tarvitse jonakin koulupäivänä koulukuljetusta, huoltajan tulee ilmoittaa poissaolosta suoraan ao. kuljettajalle.
- Huoltaja ei itse voi tilata koulukuljetusta eikä tehdä muutoksia kuljetusreittiin.

6.2. Koululaiskuljetuksia hoitavat yritykset

- Liikennöitsijöiden vastuu kattaa koulukuljetuksen, joka alkaa oppilaiden noususta kotipysäkiltä autoon ja kestää koulun pysäkille jättämiseen saakka sekä koulun pysäkiltä noususta kotipysäkille jättämiseen.
- Kuljettaja on oheiskasvattaja. Palvelun, käyttäytymisen ja kielenkäytön on oltava ystävällistä ja asiallista.
- Oppilas jätetään, jos suinkin on mahdollista, sekä koulun että kodin luona niin, ettei hän joudu ylittämään tietä.
- Kuljettajan tulee noudattaa nopeusrajoituksia ja muita liikennesääntöjä.
- Kuljettajan ja matkustajan on ajon aikana käytettävä turvavyötä.
- Koululaiskuljetuksissa ajoneuvokohtainen nopeusrajoitus on 80 km/h.
- Liikennöitsijän tulee antaa syyskuun alkuun mennessä oppilaille kuljetusaikataulu.
- Liikennöitsijän tulee ottaa kyytiin myös oppilaiden koulutunneilla tarvitsemat liikunta- ja musiikkivarusteet.

6.3. Koulut

Oppilas on koulun vastuulla oppilaan laskeuduttua kouluautosta koulupysäkille ja koulun päättymisestä autoon nousuun saakka (eli koulupysäkiltä koululle, kouluaika ja koulusta koulupysäkille).

Kouluilla on ohjeistettu opettajia kertaamaan oppilaille käyttäytymissäännöt koulukuljetuksissa. Asia otetaan tarvittaessa esille myös lukuvuoden aikana pidettävissä koulujen vanhempainilloissa.

6.4. Oppilas

- Oppilaan on oltava aikataulun mukaisesti odottamassa sovitussa paikassa kuljetusta.
- Poistuessaan autosta oppilas ei saa lähteä ylittämään tietä kouluauton edestä tai takaa, vaan on odotettava, että kouluauto on lähtenyt.
- Oppilaan tulee käyttäytyä automatkalla asiallisesti ja ottaa muut kuljettavat huomioon ja noudattaa hyviä tapoja.

- Oppilaan tulee noudattaa kuljettajan antamia ohjeita.

7. Vakuutukset

Koulukuljetuksissa sattuneet vahingot ja tapaturmat korvataan ensisijaisesti liikennevakuutuksen perusteella. Koululaisvakuutuksen perusteella korvataan tapaturmat, jotka sattuvat varsinaisella kouluajalla, opetuksen aikana, liikuntatunneilla ja -tapahtumissa, välitunnilla sekä osallistuttaessa koulun työsuunnitelmassa mainittuihin kerhoihin, yhteisiin urheilusuorituksiin, retkiin, käynteihin näyttelyissä, museoissa, työpaikoilla jne. sekä matkalla suorinta turvallista tietä kotoa kouluun tai koulusta kotiin.

Vakuutus korvaa tapaturmasta aiheutuneet sairaanhoitokuljetukset, lääkärin määräämät koulukuljetukset, lääkkeitä ja sairaalahoidon.

B. TIEDOTTAMINEN

Vaalan kunnassa on laadittu tämä koulukuljetusopas, joka on myös luettavissa kunnan nettisivuilla. Kuljetusten periaatteista tiedotetaan vanhemmille koulujen vanhempainilloissa. Koulu- ja asiointikuljetuksista tiedotetaan kunnan ilmoituslehdessä elokuun alussa ennen koulujen alkamista. Asiointiliikenteen tiedottamisesta vastaa tilaaja yhdessä liikennöitsijän kanssa.

Mahdollisissa kuljetuksissa ja niiden laatua koskevissa kyselyissä ja reklamaatioissa huoltajat voivat ottaa yhteyttä koulukuljetuksista vastaavaan palvelusihteeriin tai koulun rehtoriin.